

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Eiropas Sociālā fonda darbības programmas
"Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes projekts
"Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"
Vienošanās: Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1./10/IPIA/VIAA/001

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

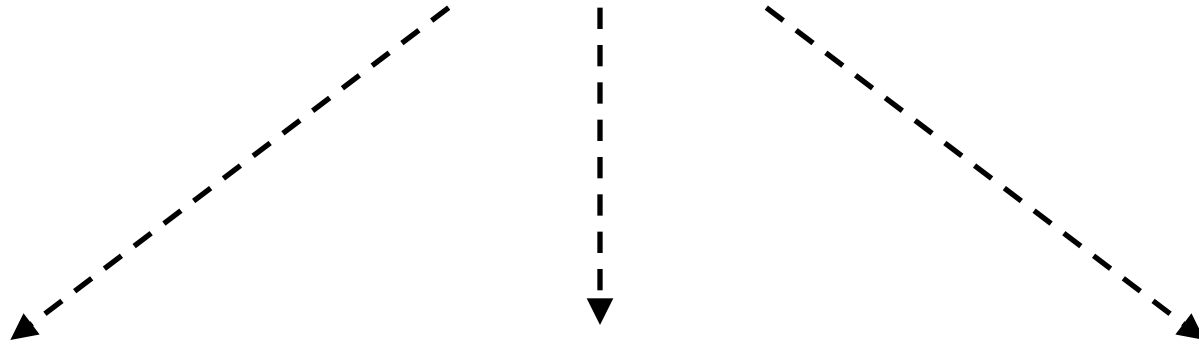
2012.gada 19.janvārī

Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru NEP izveidošanās

- Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru nozaru ekspertu padome (NEP), kas ietver **ķīmijas, farmācijas, biotehnoloģijas un vides nozares**, savu darbību sāka 2011.gada 10.maijā, sanākot kopā **nozaru darba devējiem, arodbiedrību un valsts institūciju pārstāvjiem**, lai sekmētu nozares profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu un savstarpējo sadarbību cilvēkresursu jautājumos

Nodibināts NEP

Ķīmisko vielu
un
farmaceutiskās
produkcijas
ražošana

Ūdens ieguve
un
kanalizācija

Atkritumu
savākšana
un
attīrīšana

Ķīmisko vielu un farmaceitiskās produkcijas ražošana

- 19.2 Naftas pārstrādes produktu ražošana
- 20 Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana
- 20.3 Krāsu, laku un līdzīgu pārklājumu, tipogrāfijas krāsu un mastikas ražošana
- 20.41 Ziepju, mazgāšanas, tīrīšanas un spodrināšanas līdzekļu ražošana
- 20.42 Smaržu un kosmētisko līdzekļu ražošana
- 20.52 Līmju ražošana
- 20.6 Sintētisko šķiedru ražošana
- 21 Farmaceutisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana
- 22 Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana
- 23 Nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana
- 23.14 Stikla šķiedras ražošana
- 72.11 Pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana biotehnoloģijā

Ūdens ieguve un kanalizācija

- 36 Ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde
- 37 Notekūdeņu savākšana un attīrīšana

Atkritumu savākšana un attīrīšana

- 38 Atkritumu savākšana, apstrāde un izvietošana;
materiālu pārstrāde
- 39 Sanitārija un citi atkritumu apsaimniekošanas
pakalpojumi

Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru NEP sastāvs

SEKRETARIĀTS

- **Dace Šaitere** - Latvijas Darba devēju konfederācija, Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante darba devēju satura jautājumos
- **Dace Vīgante** - Valsts izglītības satura centrs, Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante profesionālās izglītības satura jautājumos
- **Sandra Pfeifere** - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante darba ņēmēju satura jautājumos

VALSTS PUSE

- **Astrīda Burka** - Ekonomikas ministrija, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta eksperte rūpniecības jautājumos
- **Una Vanaga** - Ekonomikas ministrija, Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta Inovācijas nodaļas vadītāja
- **Inese Kalvāne** - Nodarbinātības valsts aģentūra, Pakalpojumu departamenta direktore
- **Ilze Buligina** - Izglītības un zinātnes ministrija, Profesionālās izglītības un vispārējās izglītības departamenta Profesionālās izglītības nodaļas vecākā referente
- **Dagnija Jirgensone** - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Vides aizsardzības departamenta Ķīmisko vielu un risku nodaļas vecākā referente
- **Māris Stinkulis** – Izglītības kvalitātes valsts dienests, Kvalitātes novērtēšanas departaments

DARBA DEVĒJU PUSE

- **Raina Dūrēja** - Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, Izpilddirektore
- **Andris Jegorovs** - Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, valdes loceklis; A/S "Grindeks" Aktīvo farmaceitisko vielu biznesa struktūras direktors
- **Ivars Ķiksis** - SIA "Valmieras ūdens", Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmēju asociācijas Valdes priekšsēdētājs, viceprezidents
- **Dzintars Rozītis** - Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija, A/S "Grindeks", notekūdeņu attīrīšanas ķīmiķis
- **Gudruna Vectirāne** – SIA "Aizkraukles ūdens", Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmēju asociācijas valdes locekle
- **Kitija Blumfelde** - Latvijas farmaceitu biedrība, Prezidente
- **Jānis Zvejnieks** - Latvijas farmaceitu biedrība, Prezidentes asistents izglītības jautājumos

DARBA NĒMĒJU PUSE

- **Genādijs Melnis** – A/S "Olainfarm" Administratīvā departamenta direktors, Latvijas Industriālo nozaru arodbiedrības biedrs
- **Rudīte Bērziņa** - A/S "Olainfarm" Kancelejas vadītāja
- **Mudīte Virza** – A/S "Valmieras stikla šķiedra", Arodorganizācijas priekšsēdētāja
- **Rita Pfeifere** - Latvijas Industriālo nozaru arodbiedrība, Priekšsēdētāja

NEATKARĪGIE EKSPERTI

- **Ludmila Māriņa** - Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, lektore, vadošā speciāliste
- **Tatjana Reznika** - Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, vadošā speciāliste, prakšu vadītāja

Paveiktais 2011.gadā

- Nodibināts Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru NEP
- Apzinātas nozares robežas pēc Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (NACE 2.red.)
- Apzināts un precizēts NEP sastāvs
- Pilnveidots un apstiprināts NEP nolikums
- Noorganizētas un novadītas piecas NEP sanāksmes
- Uzsākta sadarbība ar nozares pētniekiem
- Iegūta un apkopota informācija par nozari izmantojot SVID analīzes metodi

Paveiktais 2011.gadā

- Apkopota informācija par nozares profesiju iegūšanas iespējām profesionālajā vidējā izglītībā
- Iegūta un apkopota informācija par prakses vietām nozarē
- Iegūta informācija par nozares ekspertiem akreditācijā un eksaminācijā
- NEP locekļi iepazīstināti ar nozares apakš sektoriem un to aktuālajām problēmām
- Vizītes nozares uzņēmumos, un iepazīšanās ar problēmām jaunu kvalificētu darbinieku sagatavošanā profesionālajā izglītībā
- NEP locekļiem un nozaru asociācijām sniegta informācija par ārpus formālās izglītības iegūšanas iespējām

NEP sadarbība ar nozares uzņēmumiem

- Lai iepazītos ar ķīmijas, farmācijas, biotehnoloģijas un vides nozaru mūsdienu attīstības tendencēm, uzņēmumu darbību un darba specifiku, NEP ir organizējis vairākas informatīvas sanāksmes tieši uzņēmumos: SIA "Valmieras ūdens" un A/S "Grindeks"

NEP locekļi A/S "Grindeks"

Nozares situācija darbaspēka un izglītības jomā

Stiprās puses

- Nozare ir prioritāra tautsaimniecības nozare
- Nozarē ir lielle, vidējie, mazie un mikrouzņēmumi
- Attīstās jaunas tehnoloģijas, uzņēmumos modernas iekārtas
- Nozarē ir uzņēmumi, kur ir iespējams iziet praksi un nākotnē atrast darba vietas
- Nozarei senas tradīcijas, amata prasmes
- Viegls darbs iekštelpās ar labām iestrādēm
- Augsts darbaspēka pieprasījums
- Zema konkurence
- Inteliģenta sabiedrība, kolēģi
- Progresīvas tehnoloģijas, metodes, inventārs
- Darbs komandā

Nozares situācija darbaspēka un izglītības jomā

Vājās puses

- Izglītības iestādēs ir nepieciešamā materiāli tehniskā bāze (modernas iekārtas u. tml.)
- Uzņēmumiem trūkst motivācijas apvienoties profesionālās organizācijās
- Darbaspēka samazinājums Latvijā un nozarē kopumā
- Zems profesionālās izglītības prestižs
- Mūsdienīgu mācību metožu neizmantošana mācību procesā
- Nepietiekams un lēns jaunāko tehnoloģiju ieviešanas līmenis mācību procesā
- Speciālistu sagatavošana – naudas un laika ietilpība
- Nemotivējoša darba apmaksas sistēma pedagogiem
- Darbs komandā
- Kaitīgs darbs, darba vides riski augsti
- Informācijas trūkums par nozari
- Sarežģītas tehnikas, darba apstākļi
- Prasmju un samaksas attiecība zema
- Vairākās sfērās neskaidri pienākumi, nespēja tos apgūt, starp disciplīnu pieredzes trūkums
- Izteikta barjera starp lielajiem un mazajiem uzņēmumiem

Nozares situācija darbaspēka un izglītības jomā

Iespējas

- Profesionālās izglītības sistēmas optimizācija
- Profesionālo izglītību popularizēšana
- Dalība Eiropas un pasaules līmeņa izstādēs, konferencēs
- Moduļu izglītības sistēmas veidošana, profesionālo zināšanu nostiprināšana
- Profesionālās kvalifikācijas apliecinoša dokumentu nozīmīguma reglamentēšana darba attiecībās
- Nozares popularizēšana pamatskolās
- Iespējas strādāt zinātnē, pētniecībā
- Jaunu tirgu apguve un jaunu produktu izstrāde un ražošana
- Iespēju došana līdzīgo nozaru pārstāvjiem
- Darbaspēka piesaiste no tuvējām ārzemēm
- Izglītošana, reklāmas, prakses jauniešiem, kas vēl nezina, ko vēlas darīt pēc pamatskolas
- Unikālo iespēju izcelšana, brīvo nišu akcents (tā vietā, lai dotu atbildi, norādīt uz jautājuma)
- Dzīvesvietas nodrošināšana darbaspēkam, liels atvieglojums cilvēkiem no provincēm
- Izvēlētās nozares prestižs, aizspriedumi sabiedrībā
- Darba tirgu kropļojoši notikumi konkurentu starpā

Nozares situācija darbaspēka un izglītības jomā

Draudi

- Iedzīvotāju skaita samazinājums, nākotnē iespējams darbaspēka trūkums
- Ierobežotas izejmateriālu iegūšanas iespējas nākotnē
- Darba tirgus pētījumu trūkums
- Kā prioritārai nozarei nav izglītības kompetences centra
- Pieaugošā konkurence
- Darba devējiem nav motivācijas rast prakses vietas
- Pārāk labvēlīgi nosacījumi var novest pie jauna uzņēmuma veidošanās no esošajiem darbiniekiem
- Spēcīgu personību ienākšana uzņēmumos
- Darbinieku skaita reāllaika sadalījums (visiem ir darbs visās vakancēs)
- Izmaiņas valstiskā līmenī, prioritāšu pārdalījums, stipendiju, budžeta vietu izmaiņas
- Nesabalansēts zinātnes un praktisko darbinieku daudzums
- Mazs kvalificēta darbaspēka piedāvājums

Problēmas

- Iedzīvotāju skaita samazinājums, nākotnē iespējams darbaspēka trūkums
- Uzņēmumi nav pietiekami ieinteresēti organizēt prakšu vietas audzēkņiem
- Pašreizējais nozares uzņēmumu tehnoloģiskais aprīkojums ir pārāk sarežģīts, lai ar to prakses laikā varētu strādāt audzēkņi, kas mācības uzsākuši pēc 9. klases
- Nepietiekama sabiedrības informētība par nozari un tās perspektīvām
- Nav informācijas izglītības iestādēm par absolventu nodarbinātību vai turpmāko izglītību
- Speciālistu ar augstāko izglītību poligrāfijas nozarē trūkums
- Nesabalansēts zinātnes un praktisko darbinieku daudzums

Risinājumi

- Ieinteresēt uzņēmumus, izmantojot nodokļu atlaides u.c. stimulējošus pasākumus
- Nodrošināt prakses vadītājiem pienācīgu samaksu par patērēto laiku un enerģiju
- Pakāpeniski pāriet uz lielāka audzēkņu skaita uzņemšanu pēc vidusskolas beigšanas
- Popularizēt nozari, tās perspektīvas, strādājošos, produkciju u.t.t.
- Veidot atgriezenisko saiti un attīstīt sistēmu, kā nodrošināt informācijas ieguvu
- Profesionālās izglītības sistēmas optimizācija, profesionālo izglītību popularizēšana
- Moduļu izglītības sistēmas veidošana, profesionālo zināšanu nostiprināšana
- Profesionālās kvalifikācijas apliecinājoša dokumentu nozīmīguma reglamentēšana darba attiecībās
- Darbaspēka piesaiste no tuvējām ārzemēm
- Izglītošana, reklāmas, prakses jauniešiem, kas vēl nezina, ko vēlas darīt pēc pamatskolas; unikālo iespēju izcelšana, brīvo nišu akcents (tā vietā, lai dotu atbildi, norādīt uz jautājuma)

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

Visu sektoru pārstāvniecība NEP

Uzdevumi:

- NEP sastāva aktualizēšana reizi pusgadā (neaktīvo padomes locekļu maiņa)
- Jaunu NEP locekļu piesaiste
- IZM un VARAM pārstāvja konkretizēšana

KĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

NEP ilgtspējīgas darbības nodrošināšana

Uzdevumi:

- Definēt NEP sadarbības skolas gan profesionālās, gan vispārizglītojošās
- Izstrādāt NEP profesionālās orientācijas plānu:
 - Stāsts par nozari (izmantojot www.prakse.lv)
- Priekšlikumu sagatavošana NEP juridiskā statusa noteikšanai
- NEP nozīmes izskaidrojumi publicējot rakstus – nozares asociāciju e-vietnēs, preses izdevumos, e-vidē
- Darba grupu izveide IP un PS izstrādei

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

Celt nozares atpazīstamību

Uzdevumi:

- Popularizēt nozares profesijas sadarbībā ar www.prakse.lv un citos sociālos tīklos
- Dalība nozares izstādēs – Latvijā, Eiropā
- Sadarbība ar masu mēdijiem

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

Paaugstināt profesionālās izglītības prestižu

Uzdevumi:

- Ietekmēt un lobēt Profesionālās izglītības kompetences centra izveidošanu Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledžā
- Iepazīties ar nozares profesionālās izglītības mācību iestādēm, to problēmām un identificēt iespējamus risinājumus
- Dalība Karjeras dienās profesionālās un vispārizglītojošās mācību iestādēs
- Dalība nozares uzņēmumu atvērto durvju dienās
- Ārpus formālās izglītības popularizēšana

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

Nodrošināt nepārtrauktību nozaru izpētē

Uzdevumi:

- Turpināt un aktualizēt apkopojumu par prakses vietu pietiekamību un kvalitāti
- Ekspertu piesaiste nozares izpētē, tās izvērtēšana
- Nozares problēmu un vajadzību apzināšana, turpinot izpēti izmantojot SVID analīzes metodi
- Sadarbība ar nozares pētniekiem
- Analizēt datus par uzņemto jauniešu skaitu nozari interesējošās IP
- Sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem datiem:
 - Mācību iestāžu absolventu nodarbinātība, tālākās gaitas

ĶĪMISKĀS RŪPNIECĪBAS UN TĀS SASKARNOZARU NOZARU EKSPERTU PADOME

Mērķis:

Profesionālās izglītības programmu atbilstība darba tirgus prasībām

Uzdevumi:

- Apzināt IP īstenošanai nepieciešamās iesaistītās puses:
 - Pedagogi, finanšu resursi, prakses vietas, materiāltehniskā bāze, saturs u.t.t.
- Veikt nepieciešamās korekcijas skolu audzēkņu uzņemšanas plānā:
 - Ietekmēt un lobēt darba tirgum nepieciešamās kvalifikācijas un to skaita sagatavošana
- Organizēt darba grupas jaunu pamatprofesiju standartu izstrādē
- Sastādīt profesiju karti
- Ierosināt esošo IP aktualizāciju atbilstoši darba tirgus prasībām un sniegt priekšlikumus
- Nozares ekspertu datu bāzes aktualizēšana sadarbībā ar IKVD
 - Turpināt nozares ekspertu piesaisti dalībai KE satura sagatavošanā un izstrādē
 - Iesaistīt NEP locekļus piedalīties KE norisē kā novērotājus nozari interesējošās profesijās
 - Turpināt aktualizēt akreditācijas ekspertu datu bāzi sadarbībā ar IKVD

Paldies!

Dace Šaitere

Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante darba devēju satura jautājumos,
Tālr. 67083484, e-pasts: kimija@lddk.lv

Dace Vīgante

Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante profesionālās izglītības satura jautājumos,
Tālr. 67503751, e-pasts: dace.vigante@visc.gov.lv

Sandra Pfeifere

Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru konsultante darba ņēmēju satura jautājumos,
Tālr. 28683185, e-pasts: sandra.pfeifere@lbas.lv